

Strona główna>Prawodawstwo i orzecznictwo>Ustawodawstwo krajowe

National lovgivning

Hiszpania

Denne side indeholder oplysninger om det spanske retssystem og giver et overblik over retsordenen i Spanien.

Retskilder

Retskilderne defineres i artikel 1 i civillovbogen:

De spanske retskilder er lovene, sædvane og de almindelige retsprincipper.

Bestemmelser, som er i strid med overordnede bestemmelser, er ikke gyldige.

Sædvane har kun gyldighed, hvis der ikke foreligger gældende bestemmelser, og hvis den ikke er i strid med den almindelige moral og den offentlige orden, og hvis der er tale om en fast sædvane.

Retlig brug, som ikke blot fortolker en viljeserklæring, anses for at være sædvaner.

De almindelige retsprincipper anvendes, hvis der ikke findes lovgivning eller sædvane på området, uden at det i øvrigt berører deres vejledende værdi for retsordenen.

Forskrifterne i internationale traktater finder ikke direkte anvendelse i Spanien, idet de først skal gennemføres i national ret i kraft af deres fuldstændige offentliggørelse statstidende (*Boletín Oficial del Estado*).

Retsordenen suppleres med den faste retspraksis, som højesteret (*Tribunal Supremo*) har fastlagt ved fortolkning og anvendelse af loven, sædvane og de almindelige retsprincipper.

Dommere og domstole, der kun er bundet af forfatningen og retsstatsprincippet, har pligt til at afgøre de tvister, der indbringes for dem, i overensstemmelse med legalitetsprincippet.

Regeltyper

Forfatning: Statens øverste retsregel, som alle offentlige myndigheder og borgerne er underlagt. Bestemmelser, som er i strid med forfatningen, er ikke gyldige. Den er opdelt i to klart adskilte dele med hensyn til indhold: a) den dogmatiske del, og b) den organiske del.

Internationale traktater: skriftlige aftaler mellem bestemte folkeretlige subjekter, der er underlagt denne, og som kan bestå af en eller flere relaterede retsakter, uanset hvad den kaldes. Når internationale traktater - der er forskriftmæssigt indgået - er offentliggjort i Spanien, indgår de i den interne retsorden. Selvstyrestatutter (*Estatutos de Autonomía*): grundlæggende spansk institutionel regel for en selvstyrende region, der anerkendes i den spanske forfatning fra 1978, og som er godkendt ved organisk lov. Den indeholder som minimum navnet på regionen, de territoriale grænser, navnet, organisationen, de selvstyrende institutioners sæde samt de beføjelser, som de udøver. Disse statutter giver ikke de selvstyrende regioner suverænitetsbeføjelser og har ikke karakter af en *forfatning*, da de ikke udspringer af en forfatningsgivende magt (som de selvstyrende regioner ikke har), men indgår i retsordenen, fordi de anerkendes af staten, idet selvstyreprincippet dog aldrig kan gøres gældende over for princippet om statens enhed.

Love: Der findes forskellige typer love:

Organisk lov: Lovgivning, der definerer de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, anerkender selvstyrestatutterne og den almindelige valgordning samt andre love som angivet i forfatningen.

Almindelige retsregler: Love, der regulerer forhold, som ikke er genstand for en organisk lov.

Anordning med lovkraft: hermed menes delegation fra parlamentet (*Cortes Generales*) til regeringen af beføjelsen til at udstede regler med rang af lov på bestemte områder.

Lovdekret: provisoriske lovbestemmelser udstedt af regeringen under ekstraordinære omstændigheder og nødsituationer, og som hverken kan påvirke organisationen af grundlæggende statsinstitutioner, borgernes rettigheder, pligter og friheder, der er reguleret i afsnit 1 i forfatningen, systemet af selvstyrende regioner eller den almindelige valgret. De skal forelægges straks til behandling og afstemning i deputeretkammeret (*Congreso de los Diputados*) inden for 30 dage efter udstedelsen.

Bekendtgørelse: en retsregel af generel karakter udstedt af den udøvende magt. Deres rang i hierarkiet ligger umiddelbart under loven, idet de i almindelighed indeholder nærmere regler om lovens anvendelse.

Sædvane: et sæt regler, der er afledt af den mere eller mindre konstante gentagelse af ensartede handlinger. For at sædvane skal kunne repræsentere en kollektiv og spontan vilje, skal den være generel, konstant, ensartet og varig.

Almindelige retsprincipper: generelle regler, der, uden at have været inkorporeret i retsordenen ved formelle procedurer, anses for at være en del heraf, fordi de tjener som grundlag for andre anførte særlige regler, eller fordi indholdet af en gruppe af sådanne regler er indarbejdet heri på en abstrakt måde. De benyttes til at opveje retlige mangler eller til at fortolke retsregler.

Retspraksis: er baseret på to domme, der fortolker en regel på samme måde, og som stammer fra højesteret (*Tribunal Supremo*) og, i tilfælde af bestemte områder, for hvilke jurisdiktionen er begrænset til den selvstyrende region, fra højesteretterne (*Tribunales Superiores de Justicia*) i den pågældende selvstyrende region. I tilfælde af, at en dommer eller en retsinstans fraviger den linje, der er fastlagt af højesteret, er afgørelsen ikke uden videre ugyldig, men kan benyttes som et anbringende inden for rammerne af en appel. Ikke desto mindre kan de nævnte retter med en behørig begrundelse til enhver tid fravige deres faste praksis og således indlede en ny retspraksis.

Retskildernes hierarki

I artikel 1.2 i den spanske civillovbog fastsættes det, at "bestemmelser, som er i strid med overordnede bestemmelser, er ikke gyldige". Det betyder, at der nødvendigvis skal etableres et regelhierarki, og i denne forbindelse regulerer den spanske forfatning det indbyrdes forhold mellem de forskellige regler og deres hierarkiske og jurisdiktionelle forhold.

I medfør af forfatningen er retsreglernes indbyrdes hierarki i henhold til spansk lovgivning som følger:

Forfatningen.

Internationale traktater.

Lovgivningen i snæver forstand: organiske love, almindelige love og andre retsforskrifter med lovs kraft (herunder kongelige dekretter (Real Decreto Ley) og anordninger (Real Decreto Legislativo), uden at der er nogen rangorden mellem disse (idet de har hvert deres formelle og materielle anvendelsesområde).

Regler, der stammer fra den udøvende magt, har deres eget hierarki afhængigt af det organ, som udsteder dem (kongeligt dekret, ministeriel anordning etc.).

Herudover er der etableret et kompetenceprincip med hensyn til de regler, der udgår fra de selvstyrende regioner, via deres regionale parlamenter (de selvstyrende regioners dekret, bekendtgørelser etc.).
Dommere og domstole anvender ikke bekendtgørelser eller andre retsfor skrifter, der strider mod forfatningen, loven eller princippet om den retlige trinfølge.

Institutionelle rammer

Organer, der har til opgave at vedtage retsregler

Den spanske forfatning hviler på princippet om magtens deling, hvor den lovgivende magt ligger hos parlamentet og de lovgivende forsamlinger i de selvstyrende regioner.

Regeringen har både på statsligt og regionalt niveau den udøvende magt, herunder beføjelse til at udstede nærmere forskrifter, og udøver lejlighedsvis lovgivningsbeføjelser i kraft af delegation fra parlamentet.

Lokale myndigheder har ikke fået tillagt lovgivningsbeføjelser, men kan udstede nærmere forskrifter, navnlig i form af kommunale regulativer (*ordenanzas municipales*).

Lovgivningsinitiativet ligger hos regeringen, kongressen og senatet, de lovgivende forsamlinger i de selvstyrende regioner og i visse tilfælde hos borgerne (borgerinitiativ).

Beslutningsprocedurer

Internationale traktater: der findes tre godkendelsesmekanismer, afhængigt af hvilken type emner traktaten regulerer.

For det første giver en organisk lov adgang til indgåelse af traktater, der tillægger en international organisation eller institution kompetence til at udøve kompetence, der udspringer af forfatningen.

For det andet kan regeringen give statens samtykke til at være bundet af traktater eller aftaler med forudgående tilladelse fra parlamentet i følgende tilfælde:

Traktater af politisk karakter, traktater eller aftaler af militær karakter, traktater eller aftaler, der påvirker statens territoriale integritet eller de grundlæggende rettigheder og ansvarsopgaver fastlagt i afsnit I, traktater eller aftaler, der involverer finansielle forpligtelser for skattemyndighederne, traktater eller aftaler, der kræver ændring eller ophævelse af en lov eller kræver lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på implementering heraf.

Endelig er det for alle andre emner tilstrækkeligt at informere kongressen og senatet straks efter, at traktaten eller aftalen er blevet tiltrådt.

Når internationale traktater - der er gyldigt indgået - er offentliggjort i Spanien, indgår de i den interne retsorden. Bestemmelserne kan kun ophæves, ændres eller suspenderes, som foreskrevet i selve traktaterne eller i overensstemmelse med de almindelige regler i international ret. Internationale traktater og aftaler ophæves ved hjælp af den samme procedure, som gælder for deres godkendelse.

Love:

Lovforslag vedtages af ministerrådet, som derefter forelægger dem for kongressen med angivelse af lovens motiver og baggrund, så ministerrådet kan udtale sig om lovforslagene.

I de selvstyrende regioner godkendes lovforslagene af det relevante regeringsråd (Consejo de Gobierno) og forelægges på samme måde for den pågældende selvstyrende regions lovgivende forsamling.

Når et almindeligt eller organisk lovforslag er blevet vedtaget af deputeretkammeret, rapporterer formanden herfor straks til formanden for senatet, der sender det til behandling i senatet. Inden for en periode på to måneder fra datoen for modtagelsen af lovforslaget, kan senatet nedlægge veto herimod eller stille ændringsforslag hertil. Vetoet skal godkendes med absolut flertal.

Lovforslaget kan ikke sendes til kongen med henblik på stadfæstelse, medmindre kongressen tilsætter sig det foreløbige lovforslag med absolut flertal, i tilfælde af et veto, eller med simpelt flertal, når der er gået to måneder, siden det blev fremsat, eller tager stilling til ændringsforslag, dvs. enten godkender eller afviser dem med simpelt flertal. Den periode på to måneder, som senatet har til at nedlægge veto eller stille ændringsforslag i, reduceres til 20 kalenderdage, hvis lovforslag fremsættes som hastelovforslag af regeringen eller deputeretkammeret.

Kongen stadfæster inden femten dage love, der er vedtaget af parlamentet og anordner deres øjeblikkelige offentliggørelse.

Organisk lov: Vedtagelsen, ændringen eller ophævelsen af organiske love kræver et absolut flertal i kongressen ved en endelig afstemning om lovforslaget som helhed.

Bekendtgørelse: Bekendtgørelser udarbejdes efter følgende procedure:

Proceduren indledes af et ministeriums departement, som udarbejder et udkast til bekendtgørelse sammen med en redegørelse for nødvendigheden og hensigtsmæssigheden af at udstede den pågældende bekendtgørelse og en økonomisk rapport, der indeholder et skøn over de udgifter, som den vil medføre.

Som led i udarbejdelsen skal diverse udtalelser og godkendelser indhentes, ligesom de relevante analyser og høringer skal foretages for at sikre, at forskrifterne har hjemmel i lov og er rimelige. Under alle omstændigheder skal bekendtgørelsen være vedlagt en redegørelse for virkningerne af de foranstaltninger, den indeholder.

Hvis bestemmelsen påvirker folks legitime rettigheder og interesser, kan de blive hørt inden for en rimelig frist, der som minimum er på femten arbejdsdage. Derfor sendes den til offentlig høring i den pågældende periode, hvis bestemmelsens karakter kræver det.

Under alle omstændigheder skal udkastet til bekendtgørelse afspejle de oplysninger, der er afgivet af det tekniske generalsekretariat (Secretaría General Técnica) med forbehold af statsrådets udtalelse i de tilfælde, hvor det er fastsat i loven.

En rapport fra de berørte myndigheder skal indhentes, hvis forskrifterne antages at kunne påvirke kompetencefordelingen mellem staten og de selvstyrende regioner.

Inden bestemmelser, der er godkendt af regeringen, kan træde i kraft, skal de offentliggøres i deres helhed i statstidende.

Databaser om lovgivningen

Statstidende har en [database](#), der omfatter al offentliggjort lovgivning siden 1960.

Er der gratis adgang til databasen?

Det er gratis at benytte databasen.

Kort beskrivelse af indholdet

Ældre udgaver af statstidende (helt tilbage fra 1960) kan findes på statstidendes websted.

Der er en søgemaskine til søgninger efter love og bekendtgørelser, databaser, der indeholder oplysninger om forfatningsretspraksis siden 1980, statsadvokatens (*Abogacía del Estado*) praksis (responsa og udtalelser siden 1997) og statsrådets praksis. Der er også adgang til den "**konsoliderede version**", der omfatter de vigtigste ændringer af forskriften. Endelig tilbydes der en overvågningstjeneste for notifikationer og offentlige bekendtgørelser samt informations-, konsultations- og dokumenttjenester.

Relevante links

[Database om den spanske lovgivning](#)

Sidste opdatering: 17/01/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.